

HARTVERSTERKING

DATUM	21 maart 2021
VOORGANGER	Jan Groot
EERSTE LEZING	I Koningen 19, 1-8
EVANGELIELEZING	Johannes 4, 31-34

VERKONDIGING

Als ik naar Elia kijk, als ik hem in zijn ziel probeer te kijken,
dan doet dat pijn aan mijn ogen.
De ontmoeting met diep wanhopig mensen, als Elia,
kan ons erg aangrijpen.
Elia is letterlijk doodop.
Wat is er met hem gebeurd?
Zijn naam klinkt als een klok: 'De Eeuwige is mijn God'.
Elia is de grote tegenspeler van koningin Izebel,
met haar afgodendienst van Baäl.
Als Izebel hoort dat Elia de valse profeten van Baäl
heeft laten doden, moet hij daarvoor boeten.
Zij laat hem weten: 'je doodvonnis is getekend, je gaat eraan'.
Ze zweert het bij haar leven.
Het is een eeuwenoud liedje.
De grote profeet Elia staat hier voor vrouwen en mannen van alle tijden
die hun mond opendoen, hun nek uitsteken;
zij trotseren de zittende, gewelddadige macht,
ten bate van menselijkheid en recht,
ten koste van zichzelf, soms met gevaar voor eigen leven.

Het verhaal van Elia dat we lezen is heel indringend.
Hij is doodsbang de woestijn in gevlucht,
hij moet het vege lijf zien te redden.
Elia is zo ten einde raad, dat hij bidt
dat zijn God hem maar moet komen halen:
'het is genoeg geweest, God, neem mijn leven'.
Zijn gebed wordt verhoord,
maar gebedsverhoring gaat vaak anders dan we denken.
God komt inderdaad, maar niet om hem op te halen.
De Eeuwige benadert hem in de gestalte van een engel.

Tot twee keer toe wordt Elia aangeraakt,
beide keren met dat liefdevolle: 'eet wat, anders red je het niet'.
God is *tederheid*.

Elia leeft er van op, en hóe. Heel het gebeuren is een ware hartversterking.
Hij is als herboren!
Hij krijgt kracht voor een tocht van maar liefst
veertig dagen en veertig nachten, tot bij de Godsberg, de Horeb.

Wat kunnen we opmaken uit dit bijzondere bijbelverhaal?

'Wanhoop niet, houd vertrouwen'

Sterker nog: 'wanhoop nooit'.

Juist het diepste punt kan een kantelpunt kan worden,
uit grote wanhoop kan nieuwe hoop geboren worden!

Heel veel andere mensenverhalen laten dat zien.

Iemand zei: 'na het overlijden van mijn grote liefde,
ging juist in mijn diepste verlatenheid iets gloeien;
ik had niets meer, mijn handen helemaal leeg,
en toen, als in een flits: *maar ik ben er nog*'.

Dat werd het keerpunt!

Een ander voorbeeld. Ik las een nieuw boek over de tweede wereldoorlog.

Misschien heb je ervan gehoord: 't Hooge Nest', van Roxane van Iperen.

Het is (heel kort gezegd) het verhaal van Janny en Lien Brilleslijper,
twee joodse zussen, die heel actief zijn in het verzet.

In een villa in de bossen van 't Gooi

brengen ze een heleboel onderduikers onder,

maar ze worden verraden en naar Auschwitz getransporteerd.

Daar maken de zussen de gruwelijkste dingen mee, maar ze redden het samen;
meer dood dan levend halen ze toch de bevrijding.

Het boek heeft me erg geraakt. Ik las erin

wat uit zoveel andere verschrikkelijke verhalen ook valt op te maken:

midden in de hel, juist daar, kunnen er ook sporen zijn

van ongekende innerlijke kracht:

'het was barbaars,

maar ik bleef vertrouwen:

want mijn geest konden ze niet breken'.

Evenzeer getuigen die verhalen van grote, praktische solidariteit en tederheid:

'hier, eet wat, je hebt het nodig!'

Soms worden elkaar zo de laatste beetjes voedsel en drinken gegeven.

Telkens een ware hartversterking, net als bij Elia.

Ga nog een moment met me mee naar dat evangeliefragment, uit Johannes.

Ook daar ging het over eten.

Zijn bezorgde leerlingen zeggen tegen Jezus: '*Meester, u moet wat eten*'.

Hij antwoordt: '*ik heb voedsel dat jullie niet kennen*'.

Ze begrijpen hem niet, en hij verklaart zich nader:

'ik leef ervan de wil van God te doen

en zijn werk te voltooien'. Dat is zijn voedsel.

Die ferme uitspraak zal straks, op zijn laatste avond, in de tuin van Getsemane, zwaar onder druk komen te staan.

Net als Elia bidt Jezus er, doodsbang en alleen gelaten door zijn vrienden, tot God: *'neem deze beker van mij weg'*, vraagt hij.

Ook bij Jezus, op het moment van erop of eronder, is er een kantelpunt: *'niet mijn wil, úw wil geschiede'*.

We gaan, op weg naar Pasen, bijzondere weken in.

Ik wens ons veel zegen toe.

Dat ons hart juist nu gesterkt mag worden met vertrouwen en volharding!